

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKAI IŠ PRISITAIKYMO PRIE „BREXIT’O“ REZERVO SKIRTŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, 2022-03-29 raštu Nr. (1.6Mr) 2T-456 (toliau – TM)	Pagal Nutarimo projekto 2.1 papunktį Finansų ministerija atlieka visų Taisyklių projekte nurodytų institucijų, išskyrus įgyvendinančiosios institucijos, funkcijas. Pastebėtina, kad kai kurios detalios Taisyklių projekte aprašomos institucijų funkcijos dubliuojasi arba persidengia. Atsižvelgiant į tai bei įvertinus, kad šių institucijų funkcijas atlikti pavedama Finansų ministerijai, siūlytina Nutarimo projekto lydraštyje aptarti, kaip Finansų ministerija atliks visų jai priskirtų institucijų funkcijas, kaip jos bus atribojamos, ar būtinas funkcijų dubliavimas tarp institucijų bei kaip bus paskirstoma atsakomybė tarp jų.	<p>Paiškinimas.</p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755¹ 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatyta pareiga valstybei narei paskirti už iš Pristatymo prie „Brexit’o“ rezervo (toliau – Rezervas) valdymą atsakingas institucijas, sukurti Rezervo valdymo ir kontrolės sistemas ir užtikrinti, kad jos veiksmingai veiktų, o Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad <i>1 dalies a ir b punktų tikslais valstybės narės gali naudotis <...> Rezervo valdymo bei kontrolės sistemomis, kurios jau naudojamos įgyvendinant finansavimą sanglaudos politikos srityje <...>.</i></p> <p>Todėl Rezervui valdyti iš esmės pasirinkta 2014–2020 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų (kurie priskiriami prie sanglaudos politikos priemonių) valdymo sistema, ją pritaikant nedidelei skiriamų lėšų sumai ir labai ribotam skaičiui projektų administruoti (numatomi tik 8 projektai).</p> <p>ES reikalavimus, taikomus 2014–2020 m. ES fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistemai, nustato Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013², kurio 123 straipsnio 3 dalyje nustatyta: <i>Valstybė narė gali paskirti veiksmų programos vadovaujančiąją instituciją <...> papildomai atlikti</i></p>

¹ 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas pristatymo prie „Brexit’o“ rezervas.

² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			<p><i>tvirtinančiosios institucijos funkcijas</i>. Mokėjimo institucijos tipas Reglamente (ES) Nr. 1303/2013 neminimas ir jokie reikalavimai jai nenustatyti. Todėl administruojant 2014–2020 m. ES fondų lėšas vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijas atlieka Finansų ministerija. 2014–2020 m. ES fondų valdymo ir kontrolės sistema buvo audituota ir pripažinta tinkama ES lėšų administravimui užtikrinti.</p> <p>Kadangi Reglamentas (ES) 2021/1755 nenustato institucijų tipų, bet leidžia naudotis sanglaudos politikos srityje veikiančiomis valdymo ir kontrolės sistemomis, Rezervo lėšų vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijas atlikti Nutarimo projektu siūloma Finansų ministerijai.</p> <p>Papildomai Finansų ministerija, kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija administruodama Rezervo lėšas, atliks už finansuojamus ūkio sektorius pagal kompetenciją atsakingos ministerijos (toliau – ministerija) funkcijas, kurių neatliks administruodama 2014–2020 m. ES fondų lėšas (tos funkcijos buvo priskirtos kitoms ministerijoms). Toks sprendimas priimtas siekiant supaprastinti Rezervo lėšų administravimą, atsižvelgiant į nedidelę Rezervo lėšų sumą ir projektų skaičių.</p> <p>Finansų ministerijai priskirtų vadovaujančiosios institucijos, tvirtinančiosios institucijos, mokėjimo institucijos ir ministerijos funkcijas atliks skirtingi, funkciškai nepriklausomi (vienas kitam nepavaldūs) Finansų ministerijos administracijos padaliniai (Investicijų departamentas, Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentas, Valstybės išdo departamentas ir Veiklos valdymo departamentas). Visų šių subjektų funkcijos yra specifinės, aprašytos Nutarimo projektu teikiamose tvirtinti Lietuvos Respublikai iš</p>

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			<p>Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo skirtų lėšų administravimo taisyklėse (toliau – Taisyklės). Tačiau už kai kurių reikalavimų vykdymo priežiūrą atsižvelgiant į priskirtas vykdyti funkcijas yra atsakingi keli subjektai. Pavyzdžiui, už Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 1 dalies e punkto reikalavimą užtikrinti, <i>kad dėl išlaidų, kurios remiamos pagal kitus Sąjungos fondus ir programas, nebūtų prašoma paramos iš Rezervo</i>, atsakinga ir vadovaujančioji institucija (<u>koordinuoja</u> dvigubo tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizikos (toliau – dvigubas finansavimas) prevencijos veiksmus, t. y. nustato reikalavimus teisės aktuose, teikia paaiškinimus, ir ministerija, kuri vykdo dvigubo finansavimo prevenciją, atlikdama jai pavestas funkcijas, t. y. tvirtindama valstybės projektų sąrašą, priimdama sprendimą skirti finansavimą ir kt. įsitikina, kad projektui nebus skirta lėšų toms išlaidoms, kurioms jau buvo skirta lėšų iš kitų programų, ir įgyvendinančioji institucija, kuri tikrindama mokėjimo prašymus, išlaidų pagrindimo dokumentus, atlikdama patikras vietose tikrina, ar deklaruojamos išlaidos nebus apmokėtos ir (arba) Europos Komisijai deklaruotos antrą kartą. Todėl funkcijos nėra dubliuojamos.</p>
2.	TM	<p>2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriama prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas (toliau – Reglamentas (ES) 2021/1755) 14 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad „I. Vykdydamos su Rezervo įgyvendinimu susijusias užduotis valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, įskaitant teisėkūros, reguliavimo ir administracines priemones, siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus: a) <u>paskiria</u> įstaigą arba,</p>	<p>Paiškinimas. Finansų ministerijos paskyrimas vykdyti Rezervo lėšų audito institucijos funkcijas atitinka Reglamento (ES) 2021/1755 reikalavimus ir neprieštarauja ES teisei.</p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatyta pareiga valstybei narei paskirti už Rezervo lėšų valdymą atsakingas institucijas, sukurti Rezervo valdymo ir kontrolės sistemas ir užtikrinti, kad jos veiksmingai veiktų, o Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad <i>1 dalies a ir b punktų tikslais valstybės narės gali naudotis <...> Rezervo valdymo bei kontrolės sistemomis, kurios jau naudojamos</i></p>

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
		<p>jei to reikalaujama pagal valstybės narės konstitucinę tvarką, įstaigas, atsakingą (-as) už finansinės išmokos iš Rezervo valdymą, ir <u>nepriklausomą audito įstaigą pagal Finansinio reglamento 63 straipsnio 3 dalį ir tokias įstaigas prižiūri</u>; <...>“. Šiame kontekste akcentuotina, kad Reglamento (ES) 2021/1755 preambulės 24 punkte aiškiai numatyta, kad kiekviena valstybė narė turi paskirti <u>atskirą nepriklausomą audito įstaigą</u>. Pažymėtina, kad Nutarimo projekto 2.1 papunktyje siūloma numatyti, kad Lietuvoje audito institucijos funkcijas atliktų Finansų ministerija. Atkreiptinas dėmesys, kad tame pačiame Nutarimo papunktyje Finansų ministerijai siūloma nustatyti ir kitų institucijų funkcijas (pvz. vadovujančios institucijos, mokėjimo institucijos ir kt.). Taigi, vertinant tokį siūlymą, konstatuotina, kad Finansų ministeriją paskyrus ir audito įstaiga, Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas reikalavimas, kad būtų paskirta nepriklausoma audito įstaiga, nebus įvykdytas, o tai neatitinka Reglamente numatytų reikalavimų ir prieštarauja Europos Sąjungos teisei.</p>	<p><i>įgyvendinant finansavimą sanglaudos politikos srityje</i> <...>.</p> <p>Todėl Rezervo lėšoms valdyti iš esmės pasirinkta 2014–2020 metų ES fondų valdymo ir kontrolės sistema, ją pritaikant nedidelei skirtų lėšų sumai ir labai ribotam skaičiui projektų administruoti (numatomi tik 8 projektai).</p> <p>ES reikalavimus, taikomus 2014–2020 m. ES fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistemai, nustato Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kurio 123 straipsnio 4 dalyje nustatyta: <i>valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją arba subjektą, funkciniu požiūriu nepriklausomą nuo vadovujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos, kuri veikia kaip audito institucija.</i></p> <p>Kadangi Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės narės <i>gali naudotis Rezervo valdymo bei kontrolės sistemomis, kurios jau naudojamos įgyvendinant finansavimą sanglaudos politikos srityje</i>, manytina, kad ir Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta „nepriklausoma audito įstaiga“ turi būti funkciniu požiūriu nepriklausoma nuo vadovujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos, bet nebūtinai atskiras juridinis asmuo. T. y. užtikrinus audito institucijos funkcijų ir pavaldumo atskyrimą nuo kitų subjektų toje pačioje įstaigoje, laikoma, kad reglamento nuostatos nepažeidžiamos. Ši pozicija yra suderinta su Europos Komisija.</p> <p>Finansų ministerijai priskirtas Rezervo lėšų audito institucijos funkcijas atliks Centralizuotas vidaus audito skyrius (toliau – CVAS), kuris yra funkciškai nepriklausomas nuo kitų subjektų</p>

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			<p>(vadovaujančiosios institucijos, tvirtinančiosios institucijos, mokėjimo institucijos ir ministerijos) funkcijas atliekančių Finansų ministerijos administracijos padalinių (Investicijų departamento, Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamento, Valstybės išdo departamento ir Veiklos valdymo departamento), t. y. CVAS nepavaldus minėtiems departamentams, nes yra tiesiogiai pavaldus finansų ministrui, kuris yra tiesiogiai suinteresuotas, kad ES investicijos būtų tinkamai ir efektyviai valdomos, o Europos Komisijai deklaruotos išlaidos atitiktų ES ir nacionalinius teisės aktus (analogiška praktika taikoma ir kitose ES valstybėse narėse, kur audito institucijos ir vadovaujančiosios institucijos yra įsteigtos tose pačiose įstaigose).</p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 1 dalies a punkte taip pat referuojama į tai, kad nepriklausoma audito įstaiga turi būti skiriama pagal Finansinio reglamento³ 63 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad, <i>priimdamos sprendimą dėl įstaigų paskyrimo, valstybės narės gali atsižvelgti į tai, ar valdymo ir kontrolės sistemos yra iš esmės tokios pačios, kokios jau buvo įdiegtos ankstesniu laikotarpiu, ir ar jos veikė veiksmingai.</i></p> <p>Pažymėtina, kad CVAS jau nuo 2018 m. sėkmingai atlieka audito institucijos funkcijas⁴ administruojant 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšas, už</p>

³ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) 1303/2013, (ES)1304/2013, (ES) 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012.

⁴ Institucijų, atsakingų už 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų valdymą ir kontrolę Lietuvoje, funkcijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1K-389 „Dėl 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo Lietuvoje“, 16 punktas (aktuali redakcija nuo 2021 m. lapkričio 30 d.).

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			kurių valdymą ir išlaidų tvirtinimą taip pat atsakinga Finansų ministerija. Taip pat CVAS vykdo audito institucijos funkcijas ⁵ įgyvendinant 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programą ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“ (Finansų ministerijai priskirtos šių finansavimo šaltinių audito institucijos funkcijos, taip pat vadovaujančiosios institucijos funkcijos). Toks funkcijų paskyrimas Finansų ministerijos administracijos padaliniais yra suderintas ir su Europos Komisija, pristatant šių dviejų finansavimo šaltinių valdymo ir kontrolės sistemas.
3.	TM	Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 3 dalies g punkte numatyta, kad „3. Už finansinių išmokų iš Rezervo valdymą atsakinga istaiga ar įstaigos: <...> g) <u>5 metus nuo paraiškos dėl finansinės išmokos iš Rezervo pateikimo termino</u> saugo visus patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su išlaidomis, kurias prašoma padengti iš Rezervo finansinės išmokos, ir įtvirtina tą pareigą tvarkose su kitais subjektais, dalyvaujančiais įgyvendinant Rezervą; <...>“. Taisyklių projekto 116 punkte siūloma numatyti, kad „116. Visi patvirtinamieji dokumentai, susiję su išlaidomis, kurias prašoma padengti iš Rezervo lėšų, saugomi iki 2029 m. rugsėjo 30 d.“. Vertinant šią siūlomą Taisyklių projekto nuostatą, kyla klausimas, ar visos paraiškos	Paaškinimas. Taisyklių projekto 2.9 papunktyje apibrėžta sąvoka: <i>Paraiška dėl finansinės išmokos iš Prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervo</i> (toliau – <u>paraiška dėl finansinės išmokos</u>) – tvirtinančiosios institucijos rengiama ir Europos Komisijai teikiama paraiška, įskaitant su sąskaitomis susijusią informaciją, kurios turinys nustatytas 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas prisitaikymo prie „Brexit’o“ rezervas, 11 straipsnyje). Vadovaujantis Taisyklių projekto 108 punktu, Lietuvos paraiška dėl finansinės išmokos Europos Komisijai bus teikiama vieną kartą. Be to, Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 3 dalies g punkte nurodyta, kad šią datą galima skaičiuoti ne nuo konkretaus šios paraiškos pateikimo Europos Komisijai, bet nuo tokios paraiškos pateikimo Europos Komisijai termino , kuris nurodytas šio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje : <i>1. Kiekviena valstybė narė Komisijai pateikia paraišką dėl finansinės išmokos iš Rezervo ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 30 d. Komisija</i>

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“, 1.1.1 ir 5.2.1 papunkčiai (aktuali redakcija nuo 2021 m. spalio 16 d.).

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
		būtų fiksuotos vieną dieną, kad Reglamente numatytą 5 metų terminą šiuo siūlomu konkrečiu „iki 2029 m. rugsėjo 30 d.“ terminu būtų galima apibrėžti?	<p><i>įvertina tas paraiškas ir nustato, ar valstybės narės turi teisę gauti likusių preliminarų asignavimo sumą bei papildomas sumas ir ar tam tikros sumos turi būti susigrąžintos iš valstybių narių pagal 12 straipsnį.</i></p> <p>Atitinkamai tai leidžia nustatyti konkretų dokumentų saugojimo terminą visiems Taisyklių projekte nurodytiems subjektams.</p>
4.	TM	<p>Atsižvelgiant į tai, kad Reglamento (ES) 2021/1755 ir projekto atitikties lentelė netinkamai užpildyta, siūlome įvertinti, ar Reglamento (ES) 2021/1755</p> <p>5 straipsnio 3 dalies, 11 straipsnio 3 dalies ir 14 straipsnio 5 dalies nuostatos yra tinkamai įgyvendinamos nacionalinėje teisėje. Nustačius netinkamą šių nuostatų įgyvendinimą, siūlytina keisti projektą ir (ar) kitus nacionalinius teisės aktus bei atitinkamai papildyti Reglamento (ES) 2021/1755 ir projekto atitikties lentelę.</p>	<p>Paiškinimas. Įvertinta, kad Reglamento (ES) 2021/1755 5 straipsnio 3 dalies, 11 straipsnio 3 dalies ir 14 straipsnio 5 dalies nuostatos patvirtinus Nutarimo projektą bus tinkamai įgyvendintos nacionalinėje teisėje.</p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad, rengdamos paramos priemones, valstybės narės atsižvelgia į skirtingą Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos poveikį įvairiems regionams bei vietos bendruomenėms ir finansinę išmoką iš Rezervo pirmiausia skiria labiausiai neigiamai dėl išstojimo paveiktiems subjektams, <u>kartu atsižvelgdamos į partnerystės principą ir, kai aktualu, skatindamos daugiapakopį dialogą su vietos bei regionų valdžios institucijomis</u> <...>, įgyvendinama Taisyklių projekto 5.1 papunkčiu: vadovaujančioji institucija konsultuojasi su socialiniais ir ekonominiais partneriais siekdama nustatyti labiausiai „Brexit’o“ – Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos – paveiktas sritis. Socialiniai ir ekonominiai partneriai apima ir vietos bei regionų valdžios institucijas. Reglamentas (ES) 2021/1755 taikomas visoms valstybėms narėms, kai kuriose iš jų nuo Brexit’o stipriai nukentėjo atskiri regionai ar bendruomenės (pvz., žvejai). Lietuvoje tyrimai parodė, kad Brexit’as visą šalį paveikė vienodai, labiausiai – verslą, turintį prekybos ryšių su Jungtine Karalyste, taip pat viešąsias paslaugas, teikiamas verslui, tokias kaip muitinės paslaugos, sertifikavimas eksportui ir kt., ir</p>

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			<p>piliečiams. Atsižvelgiant į Brexit'o poveikio Lietuvai specifiką Taisyklių projekte nėra atskirai detalizuojamos konsultacijos su vietos ir regionų valdžios institucijomis, nes prie atitinkamos Reglamento (ES) 2021/1755 5 straipsnio 3 dalies nuostatos įrašyta „kai aktualu“.</p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755 11 straipsnio 3 dalies nuostata, kad <i>Finansinio reglamento 63 straipsnio 5 dalies b punkte nurodytoje santraukoje pateikiamas bendras klaidų lygis ir likutinis klaidų lygis, susijęs su išlaidomis, įtrauktomis į Komisijai pateiktą paraišką dėl finansinės išmokos iš Rezervo, atsižvelgiant į taisomuosius veiksmus, kurių buvo imtasi, įgyvendinama Taisyklių projekto 109 punktu: Tvirtinančioji institucija paraišką dėl finansinės išmokos rengia vadovaudamasi finansų ministro nustatyta tvarka ir atsižvelgdama į SFMIS2014 pateiktą informaciją apie nustatytus ir neištaisytus pažeidimus, savo, vadovaujančiosios institucijos, audito institucijos, Europos Audito Rūmų, Europos Komisijos, kitų Europos Sąjungos institucijų arba Lietuvos įstaigų pagal kompetenciją atliktų patikrinimų ir (ar) auditų rezultatus ir (ar) kitą turimą informaciją. Finansų ministras nustatys tvarką, kaip turi būti rengiama paraiška dėl finansinės išmokos, ir joje bus atsižvelgta į visas Reglamento (ES) 2021/1755 nuostatas dėl šios paraiškos turinio ir rengimo.</i></p> <p>Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 5 dalies nuostata, kad <i>Komisija gali atlikti iš Rezervo finansuojamų priemonių auditą bet kurio Rezervo įgyvendinime dalyvaujančio subjekto patalpose ir susipažinti su patvirtinamaisiais dokumentais, susijusiais su išlaidomis, kurias prašoma padengti iš Rezervo finansinės išmokos, įgyvendinama Taisyklių projekto 121 punktu: Visais atvejais turi būti sudaryta galimybė <...> Europos Komisijos <...> atsakingiems</i></p>

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
			<i>darbuotojams susipažinti su dokumentais projektų įgyvendinimo metu ir iki 2029 m. rugsėjo 30 d.</i> Lietuva savo nacionalinėje teisėje negali reglamentuoti Europos Komisijos atliekamų auditų ar jų terminų, tačiau nustato prievolę tokiais atvejais leisti Europos Komisijos atsakingiems darbuotojams susipažinti su dokumentais. Kadangi dokumentai vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/1755 14 straipsnio 3 dalies g punktu turi būti saugomi 5 metus nuo paraiškos dėl finansinės išmokos pateikimo Europos Komisijai termino, o šis terminas nurodytas Reglamento (ES) 2021/1755 10 straipsnio 1 dalyje (ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 30 d.), tai leisti su dokumentais susipažinti vėliau, nei nustatytas dokumentų saugojimo terminas, nėra įmanoma.
5.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija 2022-03-17 raštu Nr. 2R-1175(3.2.Mr)	Inspekcija taip pat atkreipia dėmesį, kad Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės formos (toliau – Forma) (Taisyklių 1 priedas) 5.2.2 – 5.2.3 papunkčiuose nustatoma rinkti pareiškėjo ir partnerio (-iams), kurie yra juridiniai asmenys teistumo duomenis (įskaitant administracinius sprendimus). Taigi, tuo atveju, jeigu pagal Formos 5.2.3 papunktį būtų renkami ne tik pareiškėjo ir partnerio, kurie yra juridiniai asmenys, ar įvardintų asmenų, turinčių juridinio asmens vardu sudaryti	Paiškinimas. Įvertinta, kad fizinių asmenų duomenų rinkimo reikalavimas įgyvendinant Taisyklių projekto 1 priedo 5.2.2–5.2.3 papunkčius (toliau – Reikalavimas) atitiks asmens duomenų apsaugai taikomus reikalavimus: 1) Reikalavimas paremtas Europos Sąjungos teisės aktu (Reglamento Nr. 2018/1046 ⁶ 136 straipsnyje nustatytas reikalavimas atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui <i>uždrausti asmenį arba subjektą atrinkti Sąjungos lėšoms vykdyti, jei tas asmuo yra galutiniu teismo sprendimu arba galutiniu administraciniu sprendimu pripažintas kaltu dėl sukčiavimo, korupcijos, veiklos, susijusios su nusikalstama organizacija, pinigų plovimo ir kt.</i> ; fiziniai asmenys ⁷ , kuriems

⁶ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012.

⁷ „pareiškėjo ir partnerio (-ių), kurie yra juridiniai asmenys, **vadovas, pagrindinis akcininkas** (turintis daugiau nei 50 proc. akcijų) ar **savininkas**, turintis (-ys) teisę juridinio asmens vardu sudaryti sandorį, ar **buhalteris** (-iai), ar kitas (kiti) **asmuo (asmenys), turintis (-ys) teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus**“

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
		sandorį, ar turinčių teisę surašyti ir pasirašyti pareiškėjo apskaitos dokumentus, bet taip pat būtų renkami įvardintų asmenų, kaip fizinių asmenų, teistumo duomenys, tuomet toks duomenų rinkimas turi atitikti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 10 straipsnį ir	taikomas Reikalavimas, nurodyti Reglamento Nr. 2018/1046 136 straipsnio 4 dalyje ⁸). 2) Reikalavimo vykdymą tikrins įgyvendinančioji institucija VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA), kuriai Nutarimo projektu pavedama vykdyti viešojo administravimo funkcijas (įskaitant prievolę tikrinti šiuos reikalavimus ⁹ , teisę gauti informaciją ¹⁰) ir kuri turi viešuosius įgaliojimus tvarkyti duomenis (CPVA turi informacinės sistemos, kuri bus naudojama administruojant Rezervo projektus, tvarkytojo statusą ir atsako už asmens duomenų apsaugą SFMIS nuostatų ¹¹ VI skyriuje „SFMIS duomenų apsauga“ nustatyta tvarka;

⁸ 136 straipsnio 4 dalis: Atsakingas leidimas suteikiantis pareigūnas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims arba subjektams dalyvauti procedūroje, jeigu:

- a) **fizinis** arba juridinis **asmuo, kuris yra** 135 straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens arba subjekto **administracijos, valdymo ar priežiūros įstaigos darbuotojas arba kuris turi atstovavimo, sprendimo ar kontrolės įgaliojimus to asmens arba subjekto atžvilgiu**, yra patekęs į vieną ar daugiau iš šio straipsnio 1 dalies c–h punktuose nurodytų situacijų;
- b) **fizinis** arba juridinis **asmuo, kuris prisiima neribotą atsakomybę už** 135 straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens arba subjekto **skolas**, yra patekęs į vieną ar daugiau iš šio straipsnio 1 dalies a arba b punktuose nurodytų situacijų;
- c) **fizinis asmuo, kuris yra labai svarbus vykdant skyrimo procedūrą arba teisinį įsipareigojimą**, yra patekęs į vieną ar daugiau iš 1 dalies c–h punktuose nurodytų situacijų.

⁹ Taisyklių 9.2 ir 9.2.3 papunkčiai („9.2. užtikrina, kad projektai būtų atrinkti vadovaujantis nustatytais projektų atrankos kriterijais ir **bendrissiais reikalavimais** ir visą jų įgyvendinimo laikotarpį atitiktų Europos Sąjungos ir nacionalinius teisės aktus:“; „9.2.3. atlieka paraiškų finansuoti projektus vertinimą ir tikrina projektų atitiktį Rezervo priemonei taikytiniams projektų atrankos kriterijams, projektams taikomiems **bendriesiems reikalavimams** ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms:“).

¹⁰ Pagal Taisyklių 61 punktą iš Rezervo lėšų finansuojamiems projektams taikomas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316, „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 14 skirsnio 119 ir 120 punktai: „119. **Vertintojai gali kreiptis į atitinkamas institucijas su prašymu pateikti papildomą informaciją apie pareiškėją** ir paraišką ir vertindami pareiškėjo pateiktus duomenis ir informaciją **naudotis kitais išoriniais oficialiais informacijos šaltiniais**“; „120. Kiekvieno paraiškų vertinimo etapo metu **įgyvendinančioji institucija** savo vidaus procedūrų apraše nustatyta tvarka gali kviešti pareiškėjus pokalbio, taip pat **prireikus kitais būdais įsitikinti, ar paraiškoje pateikta informacija yra pagrįsta**. <...>“.

¹¹ Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 1K-263 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos Sąjungos sanglaudos fondo kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų patvirtinimo“, skelbiami interneto adresu: <https://finmin.lrv.lt/lt/paslaugos/es-strukturines-paramos-kompiuterine-informacine-valdymo-ir-prieziuros-sistema-sfmis/2014-2020-m-laikotarpio-projektu-igyvendinimui-posistemis-sfmis-2014>.

Pastabos numeris	Istaiga, pateikusi pastabų ar pasiūlymų	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
		Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją.	<p>3) Reikalavimo vykdymas atitiks Bendrojo duomenų apsaugos reglamento¹² 5 straipsnyje nurodytus principus, t. y. asmens duomenys bus tvarkomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teisėtai, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais (žr. 1 punktą); - tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi (CPVA patikrai atrinktais atvejais kreipsis į Informatikos ir ryšių departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD) prašydama patvirtinti, ar IRD yra žinoma apie Reikalavime nurodytas aplinkybes. IRD atsakymas apsiribos fakto patvirtinimu arba paneigimu, kitų dokumentų CPVA negaus); duomenų tikslumą užtikrins kompetentinga institucija (IRD); - laikomi ir tvarkomi taip, kad jų saugumas ir laikymo trukmė atitiktų asmens duomenų apsaugos reikalavimus (žr. 2 punktą).

¹² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.